‘Als ik het niet doe, wie doet het dan?’

RICHTING

ZINGEVING

Willem K.* Fennema (23) volgt de Bachelor Chemische Technologie aan de NHL en Voedingsmiddelentechnologie aan Van Hall. Studeren aan twee instituten is al een uitdaging zou je denken, maar Willem heeft een roeping: hij reist met kennis in zijn hoofd, kracht in zijn lijf en een hart vol van God naar Oekraïne. Sinds zijn 18e helpt hij, tussen studie en tentamens door, waar hij kan. ‘Ik denk niet in leeftijd, ik ben wie ik ben.’

‘Het komt op mijn pad’

‘Het komt op mijn pad’, antwoordt Willem, alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. Wie in hemelsnaam zoekt de oorlog op? Wat zoek je in een land in puin en vol verdriet? Wat doe je daar?

De eerste keer

Willem: ‘Ik weet nog dat in onze kerk een gastspreker vertelde over Oekraïne. De oorlog was net begonnen en het raakte me. Maar wat kon ik doen? Ik vroeg God om een teken. Als ik daar nodig was, zou ik de vraag opnieuw horen. Later, in een andere kerkdienst, stond precies diezelfde spreker weer met hetzelfde verhaal. Toen kon ik er niet meer omheen en ben ik gegaan.’

De eerste keer ging ik mee met Hoop voor Oekraïne, een kerkelijk initiatief. Ik hielp met transport van goederen het land in. We kennen de beelden van verwoeste steden en ontheemde gezinnen, doodgeschoten mensen in de straten van Boetsja. Sommige plaatsen zijn zwaar beschadigd. Samen met vrijwilligers hielpen we huizen herstellen. De dankbaarheid van mensen was groot – voor een dak, een luisterend oor en de hoop.

Wat bezielt je?

‘Mensen in Nederland vragen vaak: waarom doe je dit? Dat is logisch in een land van vrede en welvaart. Maar als je ziet wat daar gebeurt, verandert die vraag. Je kunt de moed verliezen. Of kijken: wat kan ik doen? En als ik het niet doe, wie doet het dan?’

‘Wat kan ik doen?’

Bouwen aan toekomst

De kinderen krijgen online les en in Kiev zijn winkels overdag open. Het leven gaat door, maar ‘s nachts is er oorlog en worden steden bestookt. Odessa wordt elke nacht aangevallen. Afgelopen winter was extreem koud, -25, soms -30°C. Dan is overleven hard werken, ook voor de soldaten.

Na die eerste reis wist ik: hier stopt het niet. Ik wil hier langer zijn en echt iets opbouwen. Afgelopen zomer ben ik twee maanden in Oekraïne geweest. De nood is groot.

Met kennis uit mijn studie en hulp uit Nederland – via een bakkerij, een netwerk van bakkers, kerk en sponsoren – zijn we bakkerijprojecten gestart en worden tweedehands machines verzameld.

Hier stoppen veel bakkers en hun apparatuur krijgt daar een tweede leven. In Oekraïne knappen we ze op en worden ze opnieuw gebruikt. We werken volgens het Kingdom-principe: ongeveer 80% van het brood wordt verkocht en 20% wordt weggegeven aan mensen die het hard nodig hebben. Het gaat om meer dan brood alleen, het gaat om zelfstandigheid. Kleine, lokale bakkerijen zorgen ervoor dat mensen zelf hun voedsel kunnen regelen. Grote systemen kunnen uitvallen, maar dit blijft draaien.

Wat geeft leiding aan jouw leven?*

Gebed als wapen

In Oekraïne werk ik ook als assistent-kapelaan, een soort militaire pastor. We dienen alle soldaten, ongeacht hun geloof of achtergrond. Wat we vooral doen is er zijn. We bidden met soldaten. Dat lijkt klein, maar voor mij is gebed het krachtigste wapen. Het geeft rust en hoop, juist midden in de oorlog. Weet je, soldaten laten hun wapens en uitrusting zien, daar zijn ze trots op. Maar je hebt ook een geestelijke uitrusting nodig. Wat geeft leiding aan jouw leven? Dat kan van alles zijn – familie, drugs, wapens, macht –, maar geloof geeft houvast als alles wankelt. Soms stellen mensen met een zwaar hart de vraag: waar is God dan? Juist dan blijven we en bidden we samen. En dan zie je dat er iets verandert in hun hart en vaak ook in dat van onszelf.

Het is zwaar werk en je ziet veel pijn, maar je doet het niet alleen. We staan naast elkaar. En ik geloof: als je er echt voor de mensen bent, maak je al verschil.

*Willem zijn tweede naam is Kaleb. In de Bijbel is Kaleb een van de twaalf verkenners die Mozes het beloofde land laat onderzoeken (Numeri 13–14). Tien komen terug met angst en verliezen de moed. Maar Kaleb kijkt anders: hij ziet niet alleen de moeilijkheden, maar vooral wat mogelijk is en vertrouwt dat God verder leidt. Die houding sluit aan bij Willem in Oekraïne. Niet kiezen voor gemak of afstand, maar juist blijven waar het moeilijk is en stap voor stap bouwen aan hoop.

Auteur: Giska Noordmans
Illustraties: Jelle van Gosliga

Willem ging naar Oekraïne: ‘Als je echt voor de mensen bent, maak je al verschil’

Boekentips:

1. **Sis my wa’t ik bin -** It is 1956, nei de simmerfakânsje. Loek sit yn de twadde klasse fan de ULO. In nije learaar lêst alle nammen fan de learlingen op, behalve Loek sines. Hy lêst ek in namme op dy’t ginnen wat seit, mar it is Loek net! De learaar tinkt dat er him foar de gek hâldt en sleept him mei nei de direkteur. Foar Loek begjint de syktocht nei wa oft hy no eins is. - Skreaun troch Hanneke de Jong

2. **Het meisje dat er niet mocht zijn -** De zestienjarige Nora snakt naar leven: de liefde, jongens, dansen, gelukkig zijn. Maar door de oorlog ligt haar leven stil. Tijdens een verzetsklusje ontmoet ze een jongen op wie ze niet verliefd wil worden, maar het is onovergkomelijk. Deze liefde verandert haar leven voorgoed. Uiteindelijk staat Nora er helemaal alleen voor. - Geschreven door Wilma Geldof

3. **As Long as the Lemon Trees Grow -** Salama Kassab was a pharmacy student when the cries for freedom broke out in Syria. She still had her parents and her older brother, she still had her home. She had a normal teenager’s life. - Written by Kelly Yang

Een verhaal over verschil willen maken

BOOKZINE 30

HAPT OP PAD MET HET VUUR

Scan de QR koade en beluisterje it ferhaal

LUISTERJE NEI IT FERHAAL?

YOUNG FRYSK

WAT LIGT ER OP JOUW PAD?

YUNG FRYSK